

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 — — —
Negyedévre . . . . . 2 — 50 —
Egy órára . . . . . 1 — — —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-ujtörcs 1702. sz.) bármennyire küldendő.

Előfizetési helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-ujtörcs 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ES VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorozatú kr. Nagyobb táblajelű és többbetűs hirdetések a kiadóhivatalban, az elvételért külön díj minden külön bejelölésért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újsónapszám 50 kr.
Nyilvántartási költségek minden petit sorozatú hirdetésre 30 krajczár.
Hirdetéseket felvételre a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban (Nagy-ujtörcs 1702. sz. a.)
Kéziratok nem adóznak vissza.

A függetlenségi és 48-as párt Kossuthnál.

Turin, szept. 19. A függetlenségi párt küldöttsége: Thaly Kálmán, Justh Gyula, Fornszek Sándor, Uray Imre, Szluha István, Meszlényi Lajos, Tompa Antal, Szinay Gyula, Tóth János, Kun Miklós, Sturman György, Illyés Balint, Benitzky Árpád, Bozzay János, Ónody Géza, Noszlópy Gyula, Kollár Lipót ma 11 órákor megérkeztek. A vasutnál várták őket Károlyi Gábor, Hentaller Lajos, Lukács Gyula képviselők, Kossuth Ferencz. Figyelmes ezredes és néhány turini hírlapíró Basso orvossal.

A küldöttség két órákor a kormányzó lakására ment, hol a lépcsőház déli növényekkel volt díszítve. A bemutatások után Thaly átadta a függetlenségi és 48-as párt albumát következő beszéddel:

»Beszéddel nem jöttünk, szívünk egész melegét hozzuk s örvendünk, hogy megértük e történelmileg nevezetes és nagy napot. Mint pártunk küldöttei honfiumi tiszteletünket, tántoríthatlan ragaszkodásunkat fejezzük ki. Történelmi nevezetesség e nap, az ezredévvél legdicőségesebben esik össze. Árpád nagy államalkotó volt hajdanokban, Árpád nagy munkájának méltó zárköve Kossuth neve, te nemzetünknek világra szóló dicsősége. A mit a multban Árpád megszerzett, ezt a magyarok Istenének intező keze akarta úgy, hogy Árpád nemzetének szerzett házáját Kossuth visszaszerelte ismét a magyar nemzetnek. Azon kezekkel, melyekkel dicső elődünknak, Rákóczi Ferencznek tetemeit emeltem ki sírjából, adom át a függetlenségi párt albumát, mint átdólatunk változhatlan, törhetlen ragaszkodásunk szimbólumát.

Könyvezett e jelenetnél mindenki, Kossuth is meghatva volt, midőn imígy válaszolt:

»Higyjék el, szegény személyemet illetőleg kitüntetésnek tartom e napot, de nem örömnappal. Azon emlékek, melyekkel nevem összekölte van, nem vesznek el, mint a rózsza szirmai, de hagytak maguk után maradandó nyomokat. Ez azonban nem eredmény, ha a kor szükségét látja, szül olyan férfiakat, kiknek érzelmeiben a nemzet saját érzelmeit kifejezve találja. Vegyék ki a legnagyobb ember háta mögül a támaszt, akkor megsemmisül az, megsemmisül az a nyilvános életben. Közvélemény ez a támasz! Reám ruházott dicsőségek összefonják, márczius 15-ikét nem én teremtettem, csak exponenszév lettem a nemzet akaratának. Miután pártja nevében üdvözölt, kijelentem: köztünk üv van, én egész vagyok, önök kettémetszettek, de önöknek nemes hivatásuk van, a nemzeti élet fejlesztése s ez nem más, mint elfogadni mindent, a mi előre, a mi hátra megy. A nemzet ébredésben van. Én édes Istenem! hova fejlődnek, ha ez nem volna? Önök részéről hiba, hogy a mostani haladást végeznek tekintik, mert a magyar állam eszméjének erősítése furcsa jelszó akkor, ha az állameszmét feladták. Tudom falmak fejfel menni nem szabad. Hogy a mostani tüntetés mivé fejlődik, nem tudom, de az irás mondja, kicsiny mustármag kikelt, terebélyes fává nőtt, az ég madarai fészket raktak, ébredés jele a mostani tüntetés. Az ébredésből nemzeti akarat fejlődhetik, érzem becsét, szívességüknek, kérem terem! senek akaratát a nemzetben, ne adják fel a célt, mert ez nagy baj lenne, ha fel nem adják a célt, a mustármag talán megnőhet, lehet rajta fészkek. Természetes, ezt én nem érem meg, de figyel-

meztetem önöket, hogy a jövőnek multban a csirája, ezért meg ne szünjenek tisztelni a martírok emlékét, azok adtak névvel a földnek, melybe a függetlenség eszméi el vannak hintve, mely eszmék nélkül az emberek semmik. A mult eszméjéből merített lelkesedés önöknek is meghozza talán azt, mi minden nemzetnek kell, hogy valóban nemzet lehessen. (*).

A beszéd után Kossuth sokáig társalgott a küldöttekkel. Megható volt Kossuthnak az öreg Fornszekkel való találkozás, ki a halálra vágyó Kossuthhoz így szólt: »Kormányzó ur, vigyen el engem is magával.«

Majd Tompa Antal átadta Kossuthnak a fővárosi polgárok albumát, Tóth János Turkeve díszpolgári oklevelét, Károlyi Czegléd, Szinay Hajdubüszörményi üdvözlő iratát. Ez után Hentaller Lajos és Lukács Gyula, kiket erre Kossuth előzetesen fölkerített, a küldöttséget a biliárd-szobájába vezették, hol diszoklevelek és emléktárgyak vannak kiállítva. A küldöttség tagjai meglátogatták Ruttkaynt, holnap a turini polgármesternél tisztelegnek, hogy megköszönjék a nemes városnak Kossuth iránt tanúsított előzékenységet, majd Cavour és Garibaldi szobrát koszorúzzák meg. Delben a küldöttség tagjai Kossuth vendégei lesznek. Magyarországból és a külföldről sok üdvözlő sürgönyök érkeztek.

Az 1893-ik évi költségvetési előirányzat. A minisztertanács ket tárcza kivételével már letárgyalta az 1893-ik évi költségvetési előirányzatot, mely körülbelül ugyanannyi fölösleggel fog zárulni, mint az 1892-ik évi, mely tudvalevőleg 12.000 frt fölösleggel zárult. — A záró számadások szerint a tényleges eredmény messze túlszárnyalja a preliminárét, a mennyiben a fölösleg körülbelül 30 millió frtra lehet tenni.

Gajzágó Salamon lemondása. A legfelsőbb számvevőszék elnöke, Gajzágó Salamon, a ki több mint két évtized óta viseli ezt az állást, tudvalevőleg kijelentette, hogy tekintettel arra a közeli rokonságra, melyben az új közkezdési miniszterhez áll, (Lukács Béla veje Gajzágónak), hivataláról le fog mondani, melyet a Lukács Béla kinevezése előtti időből származó 1891-iki zárszámadásokat a legfelsőbb számvevőszék revidálta. Ez, mint a P. L. írja, már megtörtént s a legfelsőbb számvevőszék véleményével ellátott zárszámadásokat a képviselőház elé fogják terjeszteni. Hogy Gajzágó bevárja-e, míg az illető bizottság vagy a képviselőház a számadásokat elintézi, azt nem tudni, de bizonyos, hogy már legközelebb lefog mondani. Utódja, mint az idezett lap írja, olyan férfi lesz, a kin még a kormányznak legelkeseredettebb ellenségei sem találnak majd kifogásolni valót.

BELFÖLD.

Kolozsvár tüntetése a nagyváradi 39 ellen. Kolozsvárot a Kossuth-ünnepély rendkívül lelkes, óriási közönség részvételével folyt le. Sándor József, az »Enke« alelnöke tartott szép ünnepi beszédet. Este a város fényesen ki volt világítva, 7 órákor vette kezdetét a faklyásmenet, mely alatt a 39 Kossuth ellen szavazó nagyváradi városatyá nevsorát megégették. Az ünnepélyt népes banket zárta be, számos, hazafias felköszöntővel.

A millenniumi kiállítás. Budapestről írják a N. Fr. Pr.-nek: Immár elhatározott dolog, hogy a magyar országos kiállítás a millenniumi ünnepel egyidőben lesz s valószínűleg 1895. május 1-én nyílik meg. A helyet illetőleg a minisztertanács még nem határozott, de a tervet, hogy a kiállítás a Lágymányoson rendeztesse, elejtették, mivel ez 3—4 millióval többe kerülne s a kiállítást kétféle módon lehetne rendezni.

A királyi pár Gödöllőn. A király és a királyasszony ma érkeznek Gödöllőre. A király két napig Visegrádon vadászni fog, aztán visszatér Bácsba, ahol vendégét, a szász királyt várja. Október másodikán vagy harmadikán a király ismét haza érkezik, mert október 3-ikán lesz a budai királyi várpalotában a delegációk ünnepi fogadása.

* Megjegyzendő, hogy ezen táviratot ilyen küszaltta, részben érthetetlen, a turini táviróhivatal hiányos működése tette. Szerk.

KÜLFÖLD.

A német nagyság oka. Berlin, szept. 19. Caprivi kancellár tegnap Grünebergischbe érkezett, a hol igen rokonszenves fogadásban részesült. A hozzá intézett üdvözlő beszédre azt válaszolta Caprivi, hogy Németország nagyságát egyedül annak köszönheti, hogy csak egy ember parancsol az államban.

Franciaország és Itália. London, szept. 19. A »Daily Chronicle« egy római távirata szerint a genuai ünnepségnek az lett az eredménye, hogy Franciaország és Olaszország között kereskedelmi szerződés megkötése céljából megkezdették a hivatalos tárgyalásokat. Olaszország azonban ebben az ügyben Bécsbe és Berlinbe már küldött megnyugtató fölvilágosítást.

Kossuth levele a hegyaljai egyházmegyéhez.

A hegyaljai ág. h. ev. magyar egyházmegye előjáróságához Kossuth Lajos a következő levelet intézte:

Tisztelt uraim!

Bocsánatot kérek, hogy egyházmegyéjűk július 28-iki közgyűléséből keltett levelükre csak most felelek. Nagyon öreg ember vagyok; szemem kifáradt, kezem megnehévedett; munkám megfogyatkozott, pedig nem csak szerződési kötelezettség, hanem szerény nevem becsülete is munkára kötelez, melynek még annyi részét is magamnak kell végezniem, mivel fiamat, a kik segíthetnének, állásuk tölem messze tartja, hátralekban is vagyok munkámmal, a mi nagyon bánt, levelezésekre időt nehezen szakíthatok, mert az íróllal öreg kezemnek súlyos szerszám, az irás lassan megyen, sok időmbe kerül. Szolgáljon ez késedelmem magyarázatául, ne mondjam mentéséül.

Sajnálattal értemtem levelükből tisztelt uraim, hogy a tályai ág. h. ev. egyház végső írás jutott s temploma, melyben 90 év előtt a szent keresztben részesültem, rommá lett, mint én magam is. A mit ember épített, azt, ha rommá lesz, ember megújíthatja; de az ember maga »por és hamu«, a mint az ómagyar halotti beszéd szól. Ez a különbség közöttünk, a két rom között.

Érdeklődéssel olvastam tudósításukat a mozzalom felől, mely ama templom-rom megújítása végett már három év előtt megindított, hogy az eredmény a várakozásnak nem felel meg, hogy az országos közadakozások nem folytak be oly bőségesen, mint a mozzalom megindító remélhetni vélték s hogy a »kunyó és a polgári ipar-műhely többet adott, mint a palota«, az engem nem lepett meg, mert természetes következménye annak, hogy a közadakozási mozzalom megindításában az én keresztisem emlékezte belevegyítetett, ha ez nem történik, igen valószínű, hogy a rommá lett tályai templom megújítása is részben volna magas helyről a szokásos száz forint segítségével s ez — szintúgy szokás szerint — visszaható volna a palotákra; az én keresztisem felemlése bevágya önök előtt a segítség reményének útját, s csak a kunyhó és polgári iparműhely kegyeletének cseppforrásai maradtak fel, mert a paloták számitgatnak, a kunyhó s az iparműhely lakói keblüknek ösztönét követik. Kövessék is, a nép ösztönei adnak tápláló névvel a történelem talajának, melyre a röppenő percz opportunizmusával számitgatásnak szárító szele szikkasztólag hat. De én sem proféta, sem profétának fia nem vagyok, hát hagyjuk ezt; hanem ez tény, hogy nevem emlékeztetének az ügygel kapcsolatba hozása akadályt bizonyult a mozzalomnál, melyet a tályai romtemplomnak az enyészettől megmentésére a hegyaljai ev. egyházmegye, vallásunk hitével, reményével, szeretetével megindított, nem személyem miatt bizonyult akadálynak, mert én 90 éves kitagadott hontalan pária, semmi sem vagyok, hanem az elv és irány miatt, melyhez igénytelen nevemet hozzáfűzte a meghamisíthatlan történelem. Óhajtánám, hogy az inségre jutott tályai egyházat kárpótolhassam a vesztéséért, melyet neki nem okozott, nincsen módomban, de eszedem önöknek, tisztelt uraim, engedjenek meg nekem annyit, hogy a kunyhó és iparműhely becsületes munkával keresett filléreirek én is csatlakozhassam hasonló módon keresett filléremmel, melynek Radványi István egyházmegyei felügyelő urra szóló postautalványval elküldése fölül a vevényt ide rekesztem. Megvagyon írva, hogy »az ur a sziveket rostálja«, erre hivatkozva, kérem elnézésüket.

A megújított tályai templom felavatása, a mint levelükből tudom, az én születésem napjának kilenczvenedik évfordulójára lett ha-

tározva; kilenczven év! egy ember életében minő rettenetesen hosszú idő! tizenegy ilyen életkor a magyar embert Árpád-korába vezet vissza! Irított csak meg is gondolni, hogy én czéljafosztott, örömtelen életem minden más csapásai mellett még azon csapás elviselésére is kárthatva legyek, hogy születésem napjának kilenczvenedik évfordulóját megérjem, ha csakugyan megérem; mert bizony-bizony nandom, én reám, a kitagadott, hontalan páriára reá illenek a prédikátor azon szavai, hogy jobb az emberhára az ó halálának napja az ó születésének napjánál. De legyen meg ebben is az Úr akarat.

Hanem önök kegyeletet említenek, tisztelt uraim! mint annak indokát, hogy egyházmegyéjűk azt a napot, mely reám nézve a hosszú lelki szenvedéseknek visszaemlékező napja, egyházi ünnepélylyé akarja szentelni.

Hiszen igaz, nagy idők voltak azok, a melyek emlékének az a kegyelet szól, hogytak is maguk után elmosódhatlan nyomokat Magyarország történelmében; s még jövendő idők, midőn azon nyoma is előünnök, melyek most elmosódottakként látszanak; »a leányzó nem halt meg, csak aluszik«, de a korszakalkotó idők, a minők minden nemzet életében előfordulnak, az utókor kegyelele csak a mártírok emlékét illeti meg, másokét csak igen szerény mértékben, mert a történelem logikája nagy vágásokban mozog; a világrendnek magamagát ellentállhatan erővel végrehajtó azon törvényről, hogy ilyen ok, ilyen okozat, egyes emberek csak mint a törvény exponensei, hogy úgy mondjam, csak mint óramutatók szerepelhetnek az idő alapján, s az óramutatók jelzik az időt, de nem csinálják, azt a közvélemény, a népek közérzetele csinálja, a mely viszont a történelmileg kifejtett szükségnek szüleménye; azonban ha az önök által említett kegyelet fényesomójából, mely ama nagy idők emlékére világít, egy halovány sugárka az én szerény nevemre is reá száll, én azt mint becses kegyadományt, keserves éltetem hátra lehető kevés napjainak kísérőjeül aláztos szívvel fogadom, el merem fogadni, mert ha sok mindent elvet is tölem a sors, — még hazamát is! — annak öntudatától nem foszthatott meg, hogy tiszta lélekkel iparkodtam hazafiumi kötelességem teljesíteni. — Többet erről nem illenek szólanom, az arczomat piritó magaslatló sorok miatt, melyekkel önök tudósításukat kísérik, de válaszszaal tartozom kívánatukra, hogy a megújított tályai templomnak, születésnapom 90-iki évfordulójával kapcsolatos felavatásánál magamat egyik fiam által képviseltessem. — Ne érjen engem tisztelt uraim, neheztelés a miatt, hogy tartózkodás nélkül bevallom, miként én e kívánság felett csak azért nem csodálkozom, — mert azt jó indulatból származottnak tekintem. De komolyan értetnek nem vehetem. Ha valaki, legyen aggkora, legyen egy hosszú ut fardalmaira való tekintet vagy más ilyenemű akadály által lehet tartoztatva valamely ünnepélyen megjelenéstől, melyen jelenléte óhajtatik, ily esetben van értelme azon kívánságnak, hogy képviseltesse magát, ha maga nem mehet; de hiszen tudva lehet, mondhatom közönségesen tudva van Magyarországon, hogy minő tekintetek indítottak engem azon elhatározásra, hogy ha hontalanul kell is meghalnom, én nem teszem lábamat Magyarországon földjére, a mig az oly fejedelmet ismer el királyának, — a ki egyszersmind Ausztria császarja is és közönségesen tudva van az is, hogy én a kettős minőségnek Magyarország állami függetlenségével összeférhetlenségét politikai religium sarkalatos hitágazatának valom, én e hitvallással, melyet a magyar nemzet egykoron az én indítványomra magának vallott, több mint egy negyed század óta ellentétben állok nemzetemmel; nem vitkozom, a jövendő fog itélni ez ellentét felett, de én számat vetve nemzetem történelmének tanulságaival, lelkiismeretemmel s a tényleg fenforzó viszonyok kényszerű logikájával, álláspontomhoz agyam minden erejével, szivem minden melegével megtörhetetlenül ragaszkodom mind halálomig, s midőn egy é multamánál fogva oly kivételes helyzetben vagyok, — melyhez senki másé nem hasonlítható, lehetetlen volt azon meggyőződésre nem jutnom, hogy én reám e kivételes helyzet azon kivételes kötelességet is hárítja, hogy nekem tehetetlenül bár, megtörhetlen állhatatossággal egy élő tiltakozást kell önkéntes számkivetéssel képezni az ellen, hogy a magyar nemzet megtagadta álláspontomat, e miatt tagadtam én meg magamtól szülőföldem viszondlatásának örömét, boldogságát, — ez tett engem azon helyzetbe, minél fogva úgy én, mint fiam, Magyarország polgárai közül kidobattunk. Hat

AGYAG-ÉS PORCELLÁN-RAKTÁR

LEGNAGYOBB

a világhírű

meghívókat

férj
aját
vesz
föld
Tót
szó
szil
rés:
Fel
F
(Sz
72:
A
szé
tul

mit jelentene az, ha én most felkérném velem együtt kidobott fiaim egyikét, — hogy menjen azon országba, a melyből törvény által kidobattunk, engem egy oly ünnepeken képviselni, a melyet születésnapom évfordulójának megünneplésével szándékoznak jóakaróim összekötni? a neveltség határát surló hiúság mellett jelentené azt, hogy én megtagadom, meghazudtolom magammagamamat. Bizonyos vagyok benne tisztelt uraim, hogy engem ilyesmire felhívni önöknek nem volt szándékában, ezért mondom, hogy kivánságukat komolyan értetnek nem tekintem; önök e kivánság kijelentése által is csak azon jóakaróknak akarták jelét adni, melylyel csekély személyemet tisztelni kegyeskedtek, jó indulatukat nagyra becsülöm, hálas érzellemmel mondom érte köszönetet, s kérem önöket, legyenek köszönetemnek s tiszteletemnek egyházmegyénk közgyűlése előtt tolmácsai; de azokra hivatkozva, melyeket érintettem, reményem, természetesnek találadják, hogy kivánságunk teljesítésére még csak nem is gondolhatok.

Isten áldását kérve egyházmegyéjűkre, maradok

Turin, szept. 4. 1892.

tisztelő hitrokonok:

Kossuth Lajos.

U. I. Az aranyban lefizetett 220 frankot melyről a mellékelt vérvény szól, az itteni postahivatal száz forint értékűnek számította.

IDEGEN.*

— Irta: Abrányi Emil. —

Bölcseben ringatták azt az óriást is, A ki századunkkal együtt született, A ki mint nap kelt föl s napként aldozik le, A ki e házra legtöbbször fényt vetett! Megvénült a század, szinte összetörpült, Vanszorog sirjába gyáván, betegén: Csak Te lesz nagyobb, csak Te nősz meg folyvást Ifjú, szép aggastyán, drága idegen!

A mikor fejedre hullott a keresztvív, És pihent a pólján két kis gyöngye kar: Sejtették-e akkor, hogy nagy intésre Tamad föl még egyszer a halott magyar? Sejtették-e akkor, hogy a föltámasztott Maga fog számúzni durván, ridegen, S te, ki nemzedéknek megváltója voltál: Elsőbb bujdosó lesz, aztán idegen!

A tulajdon néped állt bosszut terajad, Mert nagyon szeretted! Nazereth fiam Éppen így tapostak Am ő holdogabb volt, Mert csak egyszer vérzett a Kalvárian. Te olyan Krisztus vagy, aki negyven évig Megy a Golgotára! Csak megyen, megyen, Vallan a kereszttel — azzal a tudattal, Hogy hazája vigad és ő idegen!

Gúny ez, vagy csak álom? Nincs hazája annak, A ki úgy imádjá mint te a hazát! Igazad neked nincs, a ki mást se tettél Csak védted örökké néped igazát! Sima eselszövének, lelketlen kufarnak, Mindnek van hazája! Van honom nekem, S millió kiesinynek, kik e földön élnek — Csak te, legjobb, leghűbb, te vagy idegen!

Elszenvedve mindezt, meg nem tébolyodtál, Nemzedéknek: Learja, száműzött atyánk! Sőt fáradt újjakkal most is dolgozol még Hogy ömöljön dusan lelked fenye ránk! Mi, saját hazánkban, idegent imáduink. De szemed csak ott függ a honi egen; Vissza-vissza nézel a hálatalanokra S ránk gondolsz örökké, kedves idegen!

Elszállt, sértett sasként, tőlünk a Dicsőség, Hozzát költözött el s ott él te veled! Nálunk nem maradt más, csak gög, hatalomvágy, És talán a szegény... ily romlás felett! Mit keresnél köztünk, század óriása? Elhet-e a cédru holt, sivar jegen? Idegen lesz itt már minden, a mi nagyság, Hát te hogy ne lennél nálunk idegen!

Nem térsz vissza többé! Hangod néha csendül, Mint távol harangszó, mely templomba hív. Könny omlik ilyenkor a bugók szeméből És a fásult érzi, hogy van benne sziv. Nem térsz vissza! S ezt is éretünk csel kszed, Hogy számunkra ott künn egy oltár legyen! Fogadalmat tettel nemzedet javára Es tartod a sirig óh bölcse idegen!

Nem térsz vissza többé! Künn vetik meg ágyad, Örök álmod éje künn borul le rád Egy marék magyar föld lesz a fejed alja, Hogy közel légy hozzá, holtan legalább. De mi elmegyünk mind, fölkeresni téged! Framat, ha feléd, hozzád vezetem, Hogy hazát szeretni lángolóan halálig, Sirodtól tanuljon óh szent idegen!

Kossuth-ünnep Bihar-Udvariban.

Említettük, hogy Bihar-Udvari község képviselő-testülete Kossuth Lajost f. hó 18-án egyhangu lelkesedéssel Bihar-Udvari diszpolgárává választotta Ez alkalomból Dr. Tom m Béla orvos a következő beszédet tartotta:

* A tályai Kossuth-ünnep hangversenyén szavalt Bercsenyi Béla, a nemzeti színház tagja.

Uraim! Tisztelt Elöljárók s Képviselők! Egy rövid indítvány adatott be néhány nappal ezelőtt községünk elöljáróságához, melyet az kötelességem hiven nem késett a képviselő-testület jelen ülésére elé terjeszteni, s melyet pár perczel ezelőtt volt alkalmunk meghallgatni.

Az indítvány aláírói engem biztak meg azon nagyon megtisztelő feladatnál, hogy a képviselő-testület jelen ülésében az indítványt indokoljam s azt tisztelt képviselő társaim szives figyelmébe ajánljam.

Kész örömmel engedtem e felhívásnak, s elvállaltam e nagyon szép, lélekemelő, ünneplés megbíztatást; elvállaltam nem azon kérkedő elbizakodottságnak, mintha csekély tehetségemmel a tárgy nagyszerűen magasztos volt bármi kis mértékben is emelni, vagy ahoz csak méltóképen felelőködni is magamat képesnek tartanám; ellenkezőleg elfogadtam ép azért, mert a tárgyat önmagában is úgy nemesnek, dicsőnek s mindnyájunk köztudatában élőnek és soha el nem halónak tudom, hogy meggyőződésem szerint elég arra bárkinek, a legcsekélyebbnek is egyszerűen rámutatni, hogy az mindnyájunk előtt azonnal a legragyogóbb világitásban tündököljék.

Ez egyszerű rámutatásra vállalkoztam, s ezt leszek most bátor — szives engedelmsükkel — röviden megtenni.

De minek is magyaráznom én, vagy bárki más is bármily magas röptű szavakkal azt, hogy ki volt és ki ma Kossuth Lajos? s mi érdemeket tett arra, hogy indítványunk értelmében 90-ik évi születésnapja alkalmából községünk diszpolgárává választassék? Tudnám-e én, vagy bárki más is lánglelkűbb szavakkal leírni vagy ragyogóbb képekben lefesteni, mint ahogy mindazt a világtörténelem lapjaira eltörölhetetlen betűkkel önmaga beírta?

Nem! tisztelt Elöljárók s Képviselők! ezt tenni nem szándékozem. Erre nemcsak erőm gyöngé, tehetségem gyenge, szavam elhaló és színezésem halvány; de ha mindez ellenkezőleg volna is; ha erőm Sámonéval s szavam a harsonával vetekednék is, bizonyára akkor is utamban állana a tér és idő határóltsága; hisz Kossuth Lajos tettei és érdemei a történelemben is kötet számára mennek; a 90 év hangyamunkájának, s e munka óriás eredményeinek tömört elbeszélése is napok, hetek munkája lenne; hogyan szoríthatnám én mindezt — még tehetség-advával is — egy indokolás szűk keretébe?

Ne várják tehát, Uraim! hogy rajzoljam önöknek a férfit, ki vasmarokkal rázta fel elalélt népet a hosszú, százados álomból, melybe azt egy nyomoru korszak megnyomorubb rendszerre bódítá; a férfit, ki egy új Prometheusként egy szavával tíz millió ember lelkébe lopta vissza az isteni szikrát: a szabadságot, a nép-és polgárjogot; ki e hosszú álomban és szolgaságban elszunyult nemzedékbe először lelket, s aztán e lélekbe erőt és bátorságot öntött, hogy a minden oldalról reá zuduló, armányfelbujtotta néparadat tiszteres tömegét egy rázkódásával játszva szórta szét valláiról; ki a vész és dicsőség napjaiban egy intésével a gyermekből és aggból egyaránt hőőket, s egy lábdozbánánsával hadseregeket teremtett; kinek nevét kiáltva, notáját dalolva százezeren megdicsőült lelkesedéssel rohantak a csatába, az ágyuk torkába, a dicsőségbe, a győzelembe, s végül a — verpadra, a martirhalálba; s a kit szent lelkesedése, eszménye: a szabadság iránti rajongása s terhellen hazaszeretete a vész sőt napjaiban sem engedett át martalékul a kétségbeesésnek, de hontalanul bolyongva is a földgömb mindkét feltekéjén isteni ékesszólás varázsigéjével idegen népeket tanított a magyar név megbecsülésére s a szabadság szeretetére: s kit ez idegen népek rövid pár év alatt megtanultak ép oly nagyoknak, nemesnek és dicsőnek elismerni, minőnek mi őt magunk közt tudtuk; és ki ott is, a messze idegenben, trónokat, hadvezéreket, fejedelmeket mozsogott, háborukat intézett, felkeléseket szervezett, mind csak azért, hogy az ő rég elhagyott, de soha el nem felejtett, szerencsétlen, de imádott nemzete a föld népei sorából ki ne irtassék, de feltámadjon és örökké éljen. És végül ki ma is 90 év -nyos terhelvő roskatag vállain, de elpusztíthatatlan szellemi erejének teljes fényben világol hazánk határainál, mint világító torony a tenger szirtes partjain, melynek ragyogó sugarait oly jól esik meglátunk, midőn vészves zivatárok sötét felhői borítják be felettünk a csillagos eget, s már-már reménytelenül hanykodik szegény hazánk ingó hajója a tornyosuló hullámokon.

Ime, Uraim! rámutattam az óriás alakra: ez ő! Tanúbizonyosságaim lehetnek, hogy nem iparkodtam tollamat a napsugar szípközö ragyogványába, esetemet a szívárvány színibe mártani azon czélból, hogy őt leírjam, vagy lefessek; még csak halvány vázlatot sem igyekeztem adni róla; egyszerűen rámutattam a colossális alakra úgy, a mint ismerjük, s a minőnek magát és tetteit a világtörténelem lapjaira eltagadhatatlanul beírta.

Es ha sikerült e rövidke vonatkozással rávezetnem önök becses figyelmét e dicső alakra: úgy hiszem, teljesen eléget tettem a rám bízott feladatnak. Elég meglátunk őt, s ha megláttuk, feladatunk második részét egészen feleslegesnek tartom. Hát ugyan lehetne-e? gondolható-e jőzan észszel hazáját igazán szerető magyar ember olyan, a kinek — midőn látja ez érdemekkel, és csakis kizárólag hazája üdvét és javát

akaró s a mulandósággal daczó érdemekkel megrakott fényes alakot — még külön is figyelmébe kelljen ajánlani egy olyan indítványt, minő most előttünk fekszik. — Nem, Uraim! annyira vakmerő nem vagyok, hogy a ragalmazzással határosan önök közt akarjak keresni ily számandó törpe lelkűséget.

Meggyőződésem, hogy ilyen közöttünk nincs; nem lehet egy sem, annyival inkább, mert mi nem szégyeljük bevallani, hogy mindnyájan, kivétel nélkül azon néposztályból származunk, mely Kossuth Lajos szavára emeltetett fel a porból, az igavonó barmok sorából, s helyzetetett vissza elévülhetetlen emberi és polgári jogaiba. S azért ha csak rólunk, ha csak e testületről volna szó: bátran be is fejezhetném e szerény indokolást.

De Uraim! szomorú időköt élünk. Azt hinné az ember, hogy nemcsak itt nálunk, de széles Magyarországon nem akad ember, legalább nem akad magyar ember olyan, a kinek — ha az önmaga-alkotta fényes nagyságot látja, ha érdemeit elismeri — még külön is ajánlani és indokolni kelljen az iránta nyilvánítandó tisztelet-kifejezést. Sajnos! nem úgy van. Nem mérték volna ugyan feltenni Magyarhon egyetlen emberéről s egyetlen testületéről sem: de a közelmúlt gyászos eseményei, Temesvár, Kolozsvár, s a mi minket legközelebről érdekel: megýenk székvárosának, Nagyváradnak szomorú példái bizonyítják, hogy e sivar korszaknak törpe epigonjai is vannak. Ezekkel, de csakis ezekkel szemben tartom szükségesnek indokolni jelen indítványunkat.

Két csoportra osztható a silány kifogásoknak tömege, mikkel e kislekü faj a Kossuth Lajos iránt nyilvánítandó tisztelet-kifejezés megtagadását indokolni akarja. Az első az utilitaristák csoportja. «Mi hasznunk belőle?» kérdik ezek. «mi haszna van ebből Kossuth Lajosnak? vagy mi hasznunk nekünk? ha mi őt diszpolgárnak megválasztjuk. Hát bizony nem, édes semmi, kedves atyáimiai, ha a dolgok csak a ti szempontotokból tekintjük. A kinek csak az anyagi eredmény, a mammon, az aranyborjú az istene: a ki mindent csak azon szempontokból itél meg: van-e belőle anyagi haszna? a kinek egyedüli irányító elve csak az utilitarismus: az menjen a börtérre, s játszó hitelrésztényekkel! De a ki az anyag mellett eszményt is ősmér: a kinek erkölcsi eredményekről is van fogalma, s ezt megbecsülni tudja; a ki a hasznos mellett bír érzékkel a szép, jó, és igaz fogalma iránt is: az velünk tart s ünnepli e napon, 90-ik születésnapján a nagy férfit nem azért, mintha abból akar neki, akár nekünk bármi anyagi hasznunk is volna: de ünnepli azért, mert tudja, hogy ez által egy általánosan érzett erkölcsi szükséglet nyer kielégítést; tudja, hogy az erkölcsi eredmény meg van mind a két félre nézve. Kossuth megkapja tőlünk azon egyedüli ajándékot, melyet e megvesztegethetetlen jellem honfitársaitól valaha elfogadott és elfogad: a polgártársi tisztelet, bizalom és szeretet őszinte nyilvánulásának jelképét, a diszpolgári oklevelet; s hiszszük, szabadjon is hinnünk, hogy a bizalom és szeretet nyilvánulásának ez őszinte zálogai, születésnapjának 90 ik évfordulóján az ország minden részéből felé özönölve, a szelid örömtök kedves derűjelével fogják megaranyozni a híven és rendkívül eredményesen betöltött életpályá csendes alkotmányát.

S ha ez erkölcsi eredmény eltagadhatatlan: mennyivel szembeszökőbb az a másik fél, községünk lakosainál. Ugyan melyikünk ne érezné büszke örömtől dagadozni keblét, ha elmondhatja majd, hogy kicsiny községünk legelső polgára, alig észrevehető csekélységünk között a primus inter pares ő, a nagy, a dicső, a világra szóló lánglélek, a mi kedveltünk, a mi bálványunk, maga Kossuth Lajos.

Félre kislekünk! mondhatnók a költővel; ha ti nektek ez nem haszon, ha értékelni ezt képeket nem vagytok: úgy csak üljetek tovább is a mammon-ládán s imádjátok az arany borjút.

De uraim! ez csak az egyik, még pedig nem a rosszabbik csoport. Sokkal veszedelmesebb a másik, a képmutatók csoportja. Ezek utálatos szemforgatások közt elismerik Kossuth nagyságát; maguk sorolják fel az elévülhetetlen érdemeket, melyekkel Kossuth nemcsak minket magyarokat, de mondhatni az összes művelt világot maga iránt lekötölte; ősmérik és emlegetik lánglelkét, varázsbeszédét, búbjajos irányát, haza-, ember-és szabadságszeretét; készséggel sorozzák őt a világtörténelem legkimagaslóbb alakjai közé: de — ez az ominosus »de« — végre is csak oda concludálnak nagy sajnálkozások között, hogy diszpolgárát nem választhatják meg, mert Kossuth — forradalmár.

Nem rém-meséket, nem lágytört, agyszülte phantasmagóriákat beszélek; így olvashattuk ezt szóról-szóra a legutóbbi napok krónikájában.

Hát uraim! a blasphémianak, a szentség-árusításnak sokféle fajait ősmérhetjük: ennel nyomorultabbat egyetlen egyet sem. Tudom, érzem, hogy nehéz a szó, melyet kimondtam, de ki kellett mondanom azt, mert igaz meggyőződésem; s indokolni is fogom. A szolgálkúka ama gyáva csoportja, mely az iszonyú vádat hangoztatja, nem csak oda vergél, hogy saját vértagadó eljárását mentegesse s ez által még jobban beheljezge magát a hatalmasok kegyeibe; ha csak ennyi volna a czéljuk: tán még tudnók némileg menteni önző eljárásukat. De a vád nemcsak ennyit mond. Benne

van — habár csak alattomban — az is, hogy mivel Kossuth forradalmár, mindazok, kik őt a diszpolgársággal megtisztelni akarják, szintén húznak a forradalmársághoz. — Ez azon megvetendő testvér-áruslás, azon nyomorult denuncziáció, mely forrongásba hozza az ember verét s kifakadásra ingerelné tán még a szentet is. — Nemcsak azt mondják hát ez urak, hogy ők az igaz, loyális, hűséges alattvalók; de hallgatagon mondják együttélő azt is, hogy mi — jó órában legyen mondva — Magyarhon szabad polgárainak óriás többsége, kik tisztelettel hajlunk meg Kossuth fenomenális nagysága, mérhetlen haza- és szabadságszeretete előtt, mi is forradalmárok, állóvalisok s tán még felségárusulók is vagyunk.

Azért, uraim! szembe kell néznünk e nyomorult váddal. Mi is hát Kossuth életében, jellemében és különösen jelen működésében az, ami forradalmár? s mennyiben kenhető ránk e számalnas rágalom, kik Kossuth tisztelő híveinek valljuk magunkat ma is?

Az 1867. előtti időszak tekintetbe nem jöhet, mert ez ideig Kossuthnak feltétlen híve és követője volt osztatlanul az egész magyar nemzet, mint ezt Nagyvárad város szomorú emlékü főgyűlése is kétséggel elismerti. Szó lehet tehát csakis a kiegyezés óta időszakról. — És itt nyiltan, felemelt fővel, bátran kérdjük ország-világ előtt: az incompatibilitásra vonatkozó egyetlen nyilatkozaton kívül hol van Kossuthnak eszmében, elveiben, leveleiben és nyilatkozataiban az, a mi forradalmár? Eleve kivettük az incompatibilitást s az e körül forgó elveket, mint olyanokat, melyekben Kossuthot nem követtük, nem is követhetjük. De hisz' ő maga is nyiltan kijelenté, hogy ezt tőlünk nem kívánja, sőt csak nem is óhajtja. Ez ez az ő legsajátabb, egyéni, privát meggyőződése, melynek követésére bennünk soha fel nem hívott s a melyt ténen őt soha nem is követtük. — Hanem a többiben hol a forradalmárság? Ezt mutassa ki a denuncziálni vágyó gyászmagyarok csoportja; most mi nem késünk kijelenteni, hogy a mi a többit, a hazánk teljes állóságára és függetlenségére, jövő előhaladására és boldogulására vonatkozókat illeti: azokban igenis hívei vagyunk Kossuthnak s amit ő reméli: úgy reméljük mi is, hogy mindezt az idők folyamán, lassankint, kirihatatlan nemzeti szellemünk feltámadása és megerősödése mellett, törvényes úton és eszközökkel igenis elérhetjük és is fogjuk élni. Ha ez forradalmárság: akkor elfogadjuk a vádat. De ha ez minden szabad hazában élő szabad polgárnak alkotmányos joga, ha kétségbe vonhatatlan jogunk van ahoz, hogy az általunk rossznak tartott törvényt megváltoztatására, megváltoztatására minden törvényes eszközt és alkalmat meggradjunk: akkor Kossuth mostani forradalmársága semmi más, mint hatástalan rágalom; s ennek ránk kenni akarása mi volna más, mint aminek nevezők: nyomorult denuncziáció.

Nem! tisztelt gyászmagyarok! a magyar nemzet óriás többsége — mert hisz' önök — hála az égnek — nagyon gyéren vannak — tiszteli Kossuthot, meg is választja őt diszpolgárnak, de azért nem forradalmár. A magyar nemzet tiszteli, szereti és megbecsüli koronás királyát úgy, mint a hogy azt különben megtenni Európa egyetlen nemzete sem képes: tiszteli őszintén, szereti szívből-lelekből, amit arra teljesen érdemes is és megbecsülni, kitünteteli lelkesedéssel, hangos örömmel, ha kell, mint ennek a koronázási jubileum alkalmával gyönyörű példáját adta; s az önk minden árukodása sem lesz képes megingatni azon őszinte bizalmat, melylyel koronás királyunk magához öleli az őt igazán szerető, megbecsülhetlen hűségű magyar népet. És valóban az a nemzet, melynek hűségét meg nem ingathaták világverő Napoleon csabos felhívásai s fényes ígéretei: bizonyára megérdemel tekintést, hogy hűsége kételyen felül állónak tekintessenek még akkor is, ha machinatios denuncziások vizsláhyintó besugásai akarnák azt kérdésesnek tekintetni.

De ép e megbecsülhetlen hűségnél fogva engedjék meg, hogy tisztelhesük, szerethesünk és megbecsüljük azon másik nagy alakunkat is, ki egész nagy lelkét s nagy lelkének minden gondolatját kizárólag drága hazájának szentelte.

Ez a kettő nem zárja ki egymást; s má igaz meggyőződésem szerint tisztelni és szeretni is fogjuk mindkettőt magas érdemek szerint; s megvetjük csak önöket, kik az emberi sziv e legnemesebb érzelmeit akarják felhasználni arra, hogy bennünket hol az egyik, hol a másik előtt hitlenül bevádoljanak.

S ha önök azt hirdetik világá, hogy mi csak azért üzzük a Kossuth-kultuszt, hogy »egy nagy történelmi alak piadestáljának lábánál sülteközünk a dicsőségben.« — ugyan kérdjük: hát önök valyon miért üzik az anti-Kossuth-kultuszt? Valyon nem sokkal jobban mondhatjuk-e mi, hogy önök csak azért tagadják meg lelkük legszentebb meggyőződéését; azért árulják el azt, kit maguk is nagyoknak és pedig saját vérükből való nagyoknak ömernek; azért nem irtóznak meg a denuncziációs szenyven művészetétől sem: mert féltik a konczót s ezzel akarják meg biztosabban kiérdemelni gazdáik kegyteljes mosolyát. »A fazék, a fazék«, mint nagy hazánkfiá találóan mondá a 850-hez tartott híres beszédében; ez önöknek az első, nem pedig a — Haza!

Ha
kótló,
kozunk
érdemes
Eg
meg, ez
egyáltal
méltóság
portján
nyiltan
gasabb
ról enék

Ha
özön, me
lágyszer
nyirkos
melegítő
megvált
rány lá
Har
gony, ás
is kejes
napnak
vezni tan
nek eltét
ket ez ő
goszab
fia, Bihar
polgára,

A P
A t
egész orsz
kesedése
enek ut
tályai B
hazafias
László a
a templ
kész pré
mondott,
Farbaky
Kossuth
az ájtato
vátási sze
test, Rie
re követk
se, mely
zottság
gazdag h
élejnése
házi szer
pesti zene

* F
napokban
be, a kit
gyar város
»Elet« az
irodalom
Vikár B
hogy a le
országos
son körü
ról közel

* A
az 1892/3
debrecezi
azon km
denütt ta
az egyéne
dekeben
ban, hogy
jával kap
lyom a fo
dozattalis
dást tud
ra kik e
koztak, m
nöket, ki
koznak s
megnyitá
hogy meg
telre. A k
szolgá
leányiskola

* K
védek. A
noksága a
szeptembe
nos helyen
fogság a
és rendkí
védek.

* A
bileuma.
sárnap tart
Az ünneps
említhetj
karodó f
d. u. 2 óra
levő új ma
tik 5 órak
lyiségére,
kor tüziat
lesz 1 fr
előre lehet
letes műso
* Ki
p'nzügyi f
h-szoboszl

alattomban — az is, hogy
 adalmár, mindazok, kik őt
 megisztelni akarják, szín-
 dalomásához. — Ez azon
 arulás, azon nyomorult de-
 torongásba hozza az em-
 dasra ingerelné tán még a
 csak azt mondják hát ez
 igaz, loyális, hűséges alatti-
 mondják együtt az
 órában legyen mondva —
 polgárainak óriás többsége,
 munk meg Kossuth pheno-
 merhetlen haza- és szabad-
 mi is forradalmárokat, állóyá-
 ságarulók is vagyunk.

szembe kell néznünk e
 Mi is hát Kossuth életében,
 nosen jelen működésében az,
 e mennyiben kenhető ránk
 mi, kik Kossuth tisztelő hi-
 munkat ma is?

időszak tekintetbe nem
 Kossuthnak feltétlen híve
 szatlanul az egész magyar
 Nagyváros város szomorú
 s készséggel elismeri. Szó
 a kiegyezés óta időszaki-
 tán, felemelt fővel, bátran
 g előtt: az incompatibili-
 tetlen nyilatkozaton kívül
 e szemében, elveiben, leve-
 zataiban az, a mi forradal-
 k az incompatibilitást s az
 et, mint olyanokat, melyek-
 követték, nem is követ-
 maga is nyíltan kijelenté,
 m kívánja, sőt csak nem is
 legajátább egyéni, privát
 nek követésére bennünket
 s mely téren őt soha

Hanem a többség hol a
 mit utassák ki a denuncziáni
 k csoportja; most mi nem
 hogy a mi a többi, a ha-
 szára is függetlenségére,
 es boldogulására vonatko-
 tán igenis hívei vagyunk
 ő reméli: úgy reméljük
 az idők folyamán, lassan-
 szmeti szellemünk feltáma-
 s mellett, törvényes ut n
 s elérhetjük és el is fo-
 radalmárság: akkor elfo-
 ha ez minden szabad ha-
 zának alkotmányos joga,
 szatlan jogunk van ahoz,
 rossznak tartott törvény
 megváltoztatására minden tör-
 alkalmat megragadjunk:
 forradalmársága semmi
 a ragalom; s ennek ránk
 volna más, mint aminek
 denuncziáció.

szaszmagyarkák a magyar
 e — mert hisz' önk —
 nagyon gyéren vannak —
 meg is választja őt diszpol-
 m forradalmár. A magyar
 etti és megbecsüli koronás
 a hogy azt külfömben meg-
 tetlen nemzete sem képes:
 eteti szívöl-lelékből, amint
 mes is és megbecsüli, kitün-
 hangos örömmel, ha kell,
 mazi jubileum alkalmával
 ada; s az önk minden
 sz képes megingatni azon
 helyiely koronás királyunk
 őt igazán szerető, megbé-
 magyar népet. És valóban
 nek hűségét meg nem in-
 Napoleon csásár felhívasi
 bizonyára megérdemelt any-
 ketelyen felül állónak tekin-
 s, ha machinatóis denun-
 szóval besúgásai akarnák azt
 etni.

szesülhetlen hűségűl fogva
 gy tisztelheűk, szerethes
 k azon másik nagy ala-
 k azon magyarként, hogy
 előtt hűtlenül bevadójanak,
 et hirdetik világga, hogy mi
 a Kossuth-kultusz, hogy
 mi alak piadestáljának lá-
 a dícsőségben. — ugyan
 valyon miért fűzik az anti-
 Valyon nem sokkal joga-
 k-e mi, hogy önk csak
 k nekük legszentebb meg-
 arúják el azt, kit maguk
 edig saját véruknból való
 azt nem irtóznak még a
 nyves művészetétől sem:
 szot s ezzel akarják meg-
 emelni gazdaik kegyteljes
 a, a fazek-, mint nagy ha-
 róna a 850-hez tartott hi-
 önknek az első, nem pe-

szaszmagyarkák a magyar
 e — mert hisz' önk —
 nagyon gyéren vannak —
 meg is választja őt diszpol-
 m forradalmár. A magyar
 etti és megbecsüli koronás
 a hogy azt külfömben meg-
 tetlen nemzete sem képes:
 eteti szívöl-lelékből, amint
 mes is és megbecsüli, kitün-
 hangos örömmel, ha kell,
 mazi jubileum alkalmával
 ada; s az önk minden
 sz képes megingatni azon
 helyiely koronás királyunk
 őt igazán szerető, megbé-
 magyar népet. És valóban
 nek hűségét meg nem in-
 Napoleon csásár felhívasi
 bizonyára megérdemelt any-
 ketelyen felül állónak tekin-
 s, ha machinatóis denun-
 szóval besúgásai akarnák azt
 etni.

szesülhetlen hűségűl fogva
 gy tisztelheűk, szerethes
 k azon másik nagy ala-
 k azon magyarként, hogy
 előtt hűtlenül bevadójanak,
 et hirdetik világga, hogy mi
 a Kossuth-kultusz, hogy
 mi alak piadestáljának lá-
 a dícsőségben. — ugyan
 valyon miért fűzik az anti-
 Valyon nem sokkal joga-
 k-e mi, hogy önk csak
 k nekük legszentebb meg-
 arúják el azt, kit maguk
 edig saját véruknból való
 azt nem irtóznak még a
 nyves művészetétől sem:
 szot s ezzel akarják meg-
 emelni gazdaik kegyteljes
 a, a fazek-, mint nagy ha-
 róna a 850-hez tartott hi-
 önknek az első, nem pe-

Hanem hát forduljunk el e szomorú ala-
 kóktól, uraim! Így is sokkal többet foglal-
 koztunk velők, mint a mennyire egyáltalán
 érdemek.

Egy nevezetesen szánandó csoport volna
 még, ezek azonban nagyon kevesen vannak s
 egyáltalában nem veszedelmesek. Ha tárgyunk
 méltósága megengedné: az esztelenek cso-
 portjának nevezném őket. — Ezek azok, kik
 nyíltan megtagadják Kossuthot minden ma-
 gasabb érdemet és tehetséget. Bizonyára ezek-
 ről éneklí a költő, hogy:

•A fényes nap sugarától
 Futnak a vakondok,
 S mert nem látják odajukból:
 Azt hiszik, hogy nem ragyog. —

Hát csak fussanak is. A ragyogó sugár-
 özön, mely dicsőített napunk önförásából vilá-
 lágszerte szétáramlik, még megtalálna perzselni
 nyirkos odvakhoz szokott kettlaki bőrűket, föl-
 melegíthetné hulló vérüket s mindenestre
 megvakítaná állandó sötétséghez szokott pa-
 rányi látó szerveket.

Hanem mi, uraim! kik minden gáncs,
 guny, áskálódás és árulkodás daczára eddig
 is kejes örömmel fűrődünk e világot éltető
 napnak sugar-terengerében: kik érezní és él-
 vezni tanultuk e mindent átölölő lángszellem-
 nek éltető melegét: kik nem féljük szemün-
 ket ez óriás fényözöntől: — mi kiáltunk han-
 gosan, lelkesen, hogy: Hazánk legnagyobb
 fia, Bihar-Udvari község első és egyedüli dísz-
 polgára, Kossuth Lajos sokáig éljen! — Eljen!

Ujdonságok.

A Kossuth-ünnep Tállyán.

A tállyai Kossuth templom felavatása az
 egész országból összegyűlt nagy közönség lel-
 kesedése mellett hétőn ment végbe. Az első
 ének után az oltári szolgálatot Hajos Pal
 tállyai lelkész vezette. A nyiregházai dalkör
 hazafias éneke után a templom előtt Czékus
 László abaujszántói lelkész mondott beszédet,
 a templomban pedig Farbaky nyiregházai lei-
 kész prédikált. Zelenka püspök gyönyörű imát
 mondott, Kossuth nevét azonban nem említé.
 Farbaky beszédében többször megemlékezett
 Kossuthról s valódi lelkesedés vihára tört ki
 az ajtótas közönség között. A templom fel-
 avatási szertartása elvégzetvén, Farbaky eske-
 tet, Riesdorfer keresztelést végzett abban. Er-
 re következett a Kossuth emléktábla leleplezé-
 se, melynél Bernáth Béla orsz. képviselő a bi-
 zottság elnöke mondott hazafias eszmékben
 gazdag beszédet. A közönség többször zajos
 éljenzessel szakította meg a szónokot. Az egy-
 házi szertartás után lakoma és este budap-
 esti zenészek részvételével hangverseny volt.

Finn tudós Debreczenben. — A
 napokban egy finn tudós érkezik Debreczen-
 be, a kít városunk mint a legtipikusabb ma-
 gyar város tanulmányozására Vikár Béla, az
 »Élet« című folyóirat szerkesztője és finn
 irodalomnak jeles magyar fordítója kísér el.
 Vikár Béla ez alkalmat fel akarja használni,
 hogy a leánygimnázium kérdéséről, mely iránt
 országos érdeklődés nyilvánul, felolvasást tar-
 tson körünkben. A felolvasás helyéről és idejéről
 közelebb értesítjük olvasóinkat.

A női kereskedelmi tanfolyam
 az 1892/3-dik iskolai évre is megnyitatták. A
 debreczeni ev. ref. egyház és a nemes város
 azon kimagasló egyénéi, kiknek nevével minden-
 denütt találkozzunk, valahol a közmivelődés s
 az egyének keresetkészségének fokozása er-
 dekében tenni kell, közösen megállapodtak ab-
 ban, hogy ev. ref. egyház felsőbb leányiskolá-
 jával kapcsolatosan, a női kereskedelmi tanfo-
 lyam a folyó iskolai évre is — ha mindjárt ál-
 dozattal is — megnyitassék. Midőn e megállapo-
 dást tudomásra juttattuk azok megnyugtatá-
 sára kik e tanfolyamra hallgatók már beirat-
 koztak, más részről tisztelettel kérjük azon
 nőket, kik e tanfolyamon részt venni szándé-
 koznak s csak arra vártak, hogy e tanfolyam
 megnyitása felől biztos tudomást vehessenek,
 hogy még e hét folyamán jelentkezzenek felvé-
 telre. A kérdezőknek bővebb felvilágosítással
 szolgál szóval vagy levelelben az ev. ref. felsőbb
 leányiskola igazgatósága.

**Kossuth ünneptől eltiltott hon-
 védek.** A budapesti honvéd-menház parancs-
 noksága a menház tagjainak megtiltotta, hogy
 szeptember 18-án és 19-én a házból nyilván-
 nos helyen megjelenjenek. Ez a kaszárnya-
 fogság a Kossuth-ünnep miatt rendeltetett el
 és rendkívül elkeseredetteké tette az agg hon-
 védeket.

**A debreczeni tüzoltó egylet ju-
 bileuma.** Tüzoltó-egyletünk f. hó 25-én Va-
 sárnap tartja fenállásának 15 éves jubileumát.
 Az ünnepségre vonatkozólag a következőket
 említhetjük meg. 24-én szombaton este díszta-
 karodó lesz a tüzoltó zenekara által. 25-én
 d. u. 2 órakor kivonulás a cseplőd-utca végén
 levő új maszóházhoz, hol díszgyakorlat tartat-
 tik. 5 órakor kivonulnak a Margit-fürdő hely-
 liségére, hol is a korcsolyapályán este 6 óra-
 kor tüzijáték rendezetik. Ezután társasvacso-
 ra lesz 1 frtos részvételi jegyekkel, melyeket már
 előre lehet váltani a tüzoltó lakányán. A rész-
 letes műsort legközelebbi számunkban közöljük.
Kinevezés. Szabó István debreczeni
 püszügyi fogalmazó aljegyzővé nevezetett ki a
 h-szoboszlói járásbírószághoz.

**Kossuth ünnepély az interná-
 tusban.** Gyöngye visszhangjaként a Debreczen-
 ben lefolyt nagyszerű Kossuth-ünnepélynek, a
 ker. ak. internatusának önképzőköre is, kifeje-
 zést adandó hazafias érzületének, s hazánk
 nagy fia iránti tiszteletének: Kossuth ünne-
 pélyt rendezett hétfő délután 5 órakor, mely
 is, a város által adott koszorúkkal és zászló-
 kkal felszított internátus helyiségében kö-
 vetkező sorozattal folyt le: Elnök Csia K.
 emelkedett beszédben vázolta K. L. életét s mu-
 tatta fel az általa idézett nagyszerű mozgalom
 hatását, rámutatva arra a kivívott eredményre,
 mely egyenesen és egyedül K. L. fellépésének
 köszönhető, t. i. a szabadság, egyenlőség és test-
 vérség hármas eszme megvalósítása és érvényre
 jutása. A szép beszéd elhangzása után Bar-
 tos II. é. szavaltá el, nagy lelkesedéssel
 Petőfi nemzeti dalát, szavaltára két-
 ségségkívül tanulmányi felteket, melyvel szem-
 ben a hallgatóság nem is maradt haláttan. —
 Ezután Harsányi Sándor elnök koszoruzta
 meg a 90 éves agg. K. L. legújabbban készült
 arcképét. Szép beszédében megkapóan állí-
 totta fel az analogiát a franciaia Jul. 14. ike, s
 a magyar Márcz. 15-ike közt, továbbá a fran-
 czia s a magyar szabadsághörsök iránti tiszte-
 let között való különbséget, mely míg külföl-
 dőn a felisten imadásig fokozódik, addig a ma-
 gyar törvényhozó testület azt az emberi, mely-
 nél a nagyobbat szazad nem szűlt, hontalanná
 teszi. Utána Stuller Béla II. é. szépen
 kidolgozott beszédet olvasott fel K. L.-ről. A ter-
 jedelmes felolvasás gondolatokban és szép
 kifejezésekben gazdag volt. Az ünnepélyt Dr.
 Bayer F. igazgató zárbeszéde rekesztette be,
 mely hafiasság és honszeretét tekintetében
 semmi kívánni való nem hagyott maga után.
 A hazafiasságot hangsúlyozta különösen, mint
 a melynek minden más érdeket háttérbe kell
 szorítani s melynek érdekében, — ha kell —
 áldozni mindent, legszebb és legemesebb kö-
 teltsége az embernek. A lelkesítő beszéd az
 ifjúságra megtette a maga hatását, s az ez ál-
 tal előidézett lelkesítő benyomás alatt távoz-
 tunk mindannyian e kedves emlékü, egy-
 szerű, de magasztosan lefolyt ünnepélyről.

Kisnyszálláson — mint levelezők
 írja — a különféle egyletek saját körükben
 ünnepelték meg Kossuth 90-ik születés nap-
 ját. Az iparokör táviratot is küldött Turinba
 s a város főbb utcaí fől voltak lobogóva.

Javitóintézet Debreczenben. Az
 árvászek tegnap árt a városi tanaeshez, hogy
 tegyen előterjesztést a miniszteriumhoz egy
 Debreczen város és Hajdamegye területére ki-
 ható javítóintézet felállítását iránt. Kivánatos
 volna ezen nagyfontosságu intézmény felállításá
 és eddig is sokszor érzelt hiányt pótolna. —
 Hiszünk, hogy a tanaes mindent el fog követni
 annak létesítésére es pedig halogatás nélkül,
 minél előbb.

Ajándék Kossuthnak. A tállyaiak
 pompás hegyajai borokkal lepték meg Kossuthot
 születésnapja alkalmából. E borokat a követ-
 kező levél kíséretében küldték el: Melyen tisz-
 telt kormányzó ur! 1848 századok ivadékaik lei-
 kesítő eseményei az akkor megzűlémett, rész-
 ben életet nyert eszmék és a kormányzó ur ne-
 ve a történelem lapjain elvahaltnalul egybe
 vannak kötve. Mi Tállya város polgárai ezen
 nagy idők által megeremtettt eszmék tantorít-
 hatlan hívei, — s ha kell bajnokai kormányzó
 ur szemelyében, életében, tetteiben és mű-
 veiben látjuk a hazafiai erények összpontosí-
 lasát, a nemzeti önállóság eszméjébe való
 ragaszkodás őg oslapat, törbetlen példányké-
 pét, — s mint ilyen előtt, midőn legmelyebb
 tiszteletünket és hődelatunkat tolmácsoljuk, egy-
 szersmind azon szívöl-eredő legforóbb vagyunk s
 őhajunknak adunk kifejezést, hogy a Gondviselés,
 mely 90 éve kezestül oly csodás módon védte és
 vezérelte. — védje és tartsa meg még számos
 éven át, hogy születése éfordulója, mint nem-
 zeti ünnep, minden igaz honfi szívében gyujtsa
 fel azon lángoló hazaszeretet, melynek kor-
 mányzó ur messze időkben világító oszlópa
 volt és leend a magyar nemzet életidejének
 végezetéig. Fogadjja kormányzó ur kegyesen a
 volt Tokaj-Hegyalja régi dícsőségét s büszke-
 sédét hirdető e pár valódi s régi palaczk bört,
 mint igaz szeretetünk és hődelatunk tölnk
 telhető zálogát.

A bohóc — ifju. Nagy János, czir-
 kus tulajdonos bohóczát állították ma elő a
 II. ker. rendőrkapitányságnál. Bűne az, hogy
 gazdájától a nagy nyomoruság mian megszök-
 vén, csavargással lopta itt a napot. Eitolon
 czolni nem lehet, mert se neve, se születési,
 se illetőségi helye nincs. — Olyan szánalmas
 proletárja a világnak, amilyen nem egy talál-
 ható manapság. Az ilyen szerencsétleneknek rossz
 vége és sorsa az szokott lenni, hogy szennyesei-
 vé válnak a társadalomnak s vagy börtönben
 töltik legnagyobb részét életüknek vagy akasz-
 tófára kerülnek. Ez egy eset is eléggé bizonyít-
 ja, mennyire elkele Debreczenben egy javító
 ház, melynek felállítását épen most ezélezta a
 debreczeni árvászek. Így lehetne megmenteni
 egyes nyomorultakat a társadalomnak, a kik
 tulajdonképen nem okai sorsuknak. — Lám
 mennyivel szebb es jobb lett volna a bohócz-fiut
 is elküldeni valamely javító házba s ott a be-
 csületnek visszaadni, mint a mi tényleg törté-
 nt: kikisérteni a város határára s külnni a
 nagyvilágba. Most aztán a — még kiskoru —
 a világon magában álló 16 éves gyerek mint
 fog tenni? Elmegy valahová messze, megkez-
 di életpályáját a lopáson s bevégzi a 10 — 15
 éves börtönbüntetéssel járó bűnrel. Így segíti

elő talán akaratán kívül is a hatóság a go-
 nosztevők szaporítását. De hagyjuk ezt, már
 régi nóta.

Isten veled világ! Berettyó-Ujfa-
 luról írják, hogy f. hó 16-án ott egy Kopányi
 Imre nevű 16 éves fiú, ki egy ottani fűszer-
 kereskedő üzletében segéd volt, agyonlötöte ma-
 gát. A mondotó nap estéjen e szavakkal kelt
 föl a fiatal ember a vacsorától: »I s t e n v e -
 l e d, v i l á g!« Ezután szobájába ment s egy
 forgópisztolyal föbe lötte magát. Semmi jel
 sem gyánítja, hogy mi vitte halálba.

Gyászjelentés. Melyen szomorodott
 szívvel jelentjük szeretett testvérünk, sógorunk
 és nagybátyánk Fürst Dávid urnak élete
 70-ik évében, folyó hó 20-án 'örtént esendes
 elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó
 hó 21-én, délután 3 órakor fognak a nagyvárad-
 utcazi 2119. számú (Marialyuk) háztól az izr.
 sirkertben öröknyugalomra elhelyezni. Mely
 végtisztességtételére az elhunyt rokonait bá-
 ráitait és ösmeréseit bánatos szívvel meghívjuk.
 Debreczen, 1892. szept. 21. Testvérei: Fürst
 János, Fürst Mátyás az összes rokonok nevében
 is. Béke hamvaira!

Női háboru. Tiszáné és Gerliczy
 báróné közt ismét kitört a harc. A vasár-
 napi nagyváradi nőegyleti gyűlés előtt Tiszá-
 né és pártja a választmányt össze akarja hi-
 vatni, hogy 100 új tag felvételét tárgyalják.
 De Gerliczy báróné, a nőegylet elnöknője, —
 megtagadta Tiszáné pártjának a kérését. — A
 már eddig is olyan nagy arányokat öltött harc
 tehát újból kezdődik.

Az idők jele. Csanádmegyében Apá falván a
 községi előjárósághoz és képviselőtestülethez egyik
 ottani lakos M. L. nyugalmazott jegyző kérelmet és
 javaslatot adott be Kossuth La. osszvetési 90 ik szüle-
 tesi évfordulójának mi módon való megünneplése tárgyá-
 ban. E beadványt az ottani jegyzői hivatalnak egyik loyali-
 s tagja meglelezte. Halász és Salamon makói kir.
 adótári hivatalnok pedig M. L. urat a beadvány
 bélyeg hiányáról 50 krnak, büntetéséppé 1 frt 50 krnak,
 összesen 2 frtnak megfizetésre kötelezte. Remek!

Nyilatkozat. Vonatközssal a »Deb-
 reczen« hasábjain annak 1892. szept. 17-iki
 számban megjelent a h.-böszörményi takarékpénz-
 tári sikkasztást tárgyazó közleményre kijelentem,
 hogy a h.-böszörményi takarékpénztár
 szept. 11-iki közgyűlésen az elikkasztott összeg
 biztosításáról szó sem volt, mert azt ott senki,
 sem az igazgató, sem a vizsálat vez-tői, sem az
 igazgatóság nem kezdeményezte. H.-Böször-
 mény, 1892. szept. 19-en. S o m o s s y Béla,
 polgármester.

Előléptetés. Pávay Gyula, a mai
 napon II. ker. helyettes polgári biztossá nevez-
 tetett ki s a hivatalos esküt már le is tette a
 polgármester kezébe. Gratulálunk.

Öszinte indokolás. Öszintédíjosztó
 bizottsági ülés tartatott tegnap az ev. ref. egy-
 ház kezelese alatti tanuló ösztöndíjjak oda-
 itélése tárgyában. A gyűlésen magyar s nyílvonal
 vita fejlődött ki, melyben ügyvédi karunk két
 tagja kiválóan jeleskedett, midőn egy öszinte
 indokolásu kérvény tartalma derült mosolyt
 esalt a tudós professzorok és a többi tudó-
 mányos emberek ajkára. Azt írta ugyanis egy
 VII. gymn. oszt. nemes folyamodó, ki vérségi
 jogcizmen igényli a Kálmánchelyi-fele alapít-
 ványt, hogy miután jelzett ösztöndíjat már
 igazolt okmány czimén kaptá, a mennyiben ma
 is debreczeni főisk. tanuló, az alapítványi ösztön-
 díjat ez évre is el v e r n i j o g o s í t v a v a n. Ez
 indokolás öszintesége annyira hatott a komoly
 egyházi férfiakra, hogy egyhangul megadták
 a nemes, törekvő ifju kérését. Ily trefas jele-
 netet rögtönzött a »tól hiba« eselszővő nagy
 mestere.

Vállalkozók figyelmébe. A cs.
 és kir. nagyváradi katonai élelmezési raktár
 közhírré teszi, hogy ágyak, és ágymenűek ja-
 vitására, az elhasznált ágyszalma megvételére
 Debreczen és Nagyvárád, továbbá ágymenűek
 javítása és mosására Almosd részére ajánlati
 versenytárgyalást tart. A nevezett munkalato-
 kat 1893. január 1-től decz. 31-ig felvállalni
 czélzó ajánlatok, melyek kedvező árak mellett
 több évre is érvényesítetnek, Debreczenre va-
 natkozólag a debreczeni cs. és kir. katonai
 főök-élelmezési raktárnál október 6-ika d. e.
 10 órájig, Nagyváradra vonatkozólag a cs. és
 kir. nagyváradi katonai élelmezési raktárnál
 október 3-ika d. e. 10 órájig Almosdra nézve
 szintén a debreczeni már említett raktárnál
 október 6-ika d. e. 10 órájig írás- vagy szó-
 belileg adandók be, amennyiben a tárgyalások
 a jelzett helyeken és időben lesznek megtartva.
 Ezekre a vállalkozni szándékozók figyelmét
 azon megjegyzéssel hívjuk fel, hogy a közelebbi
 feltételek a debreczeni kereskedelmi és ipar-
 kamara helyiségeiben a hivatalos órák alatt
 megtekinthetők. Debreczen, 1892. szeptember
 16. A kereskedelmi és iparkamara.

A jogász- és tisztviselői-kör
 tisztelt tagjai értesitem, hogy csütörtöktől
 fogva 5-től 6-ig lesz könyvosztás. Husz Lajos
 könyvtáros.

A magyar vasutak forgalmi
eszközei. Az összesen 12.190 km. hosszú ma-
 gyar vasutak forgalmi eszközeinek létszáma az
 1892. év első felének végén 1792 mozdony
 (km.-ként 0147), 1374 szerkocsí (km.-ként
 0.113), 163 hoéke (km.-ként 0.013), 3351 sze-
 mélykocsi (km.-ként 0.275) és 40.203 therko-
 csi (km.-ként 3031). Az 1891. évi második fel-
 ének végén fennállott létszámhoz képest — a
 vasúthalozat üzemhosszának 11 km.-el történt
 növekedése mellett — 25 mozdonyval, 9 szer-
 kocsiival, 1 személykocsiival és 1807 teherszá-
 lító kocsiival szaporodott.

Meghívó a Kossuth-ünnepet rendező
 bizottságnak holnap csütörtökön d. u. 5 órakor
 a keresk. ifjak egylete helyiségében megtartandó
 ülésébe. Vértessí Arnold elnök.

Megbírásolt kofák. A rendőrka-
 pitányság a mai napon bírsággal büntetett egy
 pár kofát, kik a miniszter azon rendelkezé-
 nek, hogy az aprómarhákat nem szabad lábuknál
 fogva egyvélő kötni, nem tettek eleget.

Köszönet nyilvánítás. Mindazok,
 kik kedves halottunk, néhai Szmeceányi La-
 josné végtisztességtételen megjelenni szivesked-
 tek s bánatunkban osztoztak, fogadják e helyen
 is hálás köszönetünket. Debreczen, 1892. szept.
 21. A gyászoló család.

Egy jó bizonyítvánnyal el-
 látott joghallgató házi tanítóul, esetleg irodára
 ajánlkozik helyben. Hol? megmondja a kiadó-
 hivatal.

Megjárták. Nemrég az a fura hír
 járta be a lapokat, hogy Cognac franciaia vá-
 ros polgárai kérvényt nyújtottak be az illeté-
 kes franciaia miniszterhez, melyben közölni
 kérik, hogy idegen, különösen külföldi cognac-
 gyárosoknak tiltsák meg, hogy gyártmányukat
 szintén »Cognac«-nak nevezzeék el, mivel ez
 az ő városuk neve és innen eredőleg az ő
 világhírű gyártmányuké is, mely többi a név-
 bitolás folytán hibében és kelendőségében ér-
 zékenyen károsíttatik. Nem fűzünk e hirhez
 magyarázatot, mely fölösleges is lett volna. —
 Most azonban mégis vissza kell térnünk e
 tárgyra mert az a furcsa dolog esett meg a sze-
 gény conaciában, hogy a franciaia köztársaság
 védnöksége alatt nemrég Bordeauxban tartott
 nemzetközi egészségügyi kiállításon a yury
 nem az ő gyártmányukat, hanem külföldit, —
 még pedig (a gróf Esterházy Géza budapest
 anyalföldi cognacgyáraét) tüntette ki a ren-
 delkezésre állott legnagyobb díjakkal: az arany
 éremmel és érdemkereszttel is. Már most ki-
 vánsiak vagyunk meg tudni, mi történik az-
 zal a kérvényvel?

A közönség figyelmébe. Az utóbbi
 időben több lapban, p. o. a »Pester Lloyd« f.
 é. aug. 30-iki esti lapjában is; »magyar asph-
 alte« czim alatt oly fennhangon hirdette a
 Magyar Asphalt részvénytársaság azon győzel-
 mét, melyet Zagrabban nyert a versenytársak
 felett, hogy ennek ellenében a The Neuchatel
 Asphalt Comp. Limited budapesti fiókja, jóna-
 kán látja a következő tényeket közölni: Már
 két éven át bizta meg Zagráb város képvisel-
 elő testülete a Neuchatel Asphalt Comp. tar-
 saságot az asphaltjárdák lerakásával. S úgy
 látszik, a város ezen munkálatokkal meg is
 volt elégedve, mert azon kérdést intézte a
 Neuchatel Asphalt társasághoz, hogy nem
 volna-e hajlandó nemcsak a jövő évben, de
 1896 végéig is az asphalt-járdákat az eddigi
 feltételek mellett bevégezni. A Neuchatel As-
 phalte Comp. azonban ezen ajánlatot nem fo-
 gadhatta el, miután Zagráb város hatósága
 oly alacsony árat szabott, mely mellett a tár-
 sáságra nézve haszonról szó sem lehetett, sőt
 kárt vallott volna s így le kellett mondania
 egy oly munkáról, melynél csak veszteség ér-
 hetne volna. S csak ezután, midőn a Neucha-
 tel Asphalt Comp. nem vállalhatta el Zagráb
 hatóságának ajánlatát, szölitottott fel a Hor-
 vátt-Szlavon Asphalt vállalat, mely a munkála-
 totok ugyanazon az áron, melyet a Neuchatel
 Asphalt Comp. kénytelen visszautasítani, el-
 vállalta s eselleg sikeresen is működhetik,
 miután az ő anyuk olcsóbb, mint a
 Val de Traversi Asphalt s magasabb árakban
 nem is részesülhet. A győzelem tehát az ol-
 csóbb ajánlatot illette, a mi ott rendesen beáll,
 a hol nem minőség — csak az olcsó ár határoz.

Temetés után.
 Fiait asszonyt vittek örök nyugalomra:
 a férjét körülveszik a barátai és vigasztalják
 Megszólal az új özvegy:

fél
ajj
ve
fö
Té
sz
sz
ré
—
Fe
(S)
7:

* Apróságok.
Gyermekek észjárás.
Bandikának megmondják, hogy új iker-
testvérei vannak. Nagy komolyan szól:
— Azért hozza a gölya kettesével, hogy
ne keljen annyit futkosnia?

Kaszárnyából
Káplár: Hé, Molnár, járjon egyenest!
Ugy dülög ide-oda, mintha a kedvese ne-
vét akarná a komiszlábával a homokba írni.

Közgazdaság.

Budapesti gabonátözsde. Szeptemb.
20-án. Buza máj—jun. — pénz —— áru, öszre
7.33 pénz, 7.35 áru. — Tengeri 1892 juli.—
aug. 4.83 pénz, 4.86 áru. Zab tavaszra —
péNZ, —— áru, öszre 5.60 pénz, 5.62 áru. —
Káposztarepce aug.—szept. 11.50 pénz, 11.60.
áru.

Köbányai sertésüzlet
A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
Szeptember 19.
a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1
Öreg nehéz (páronkint 300—400 kilgron felüli sulyban)
2 Öreg közép (páronkint 300—400 kilg-
sulyban) 3. Fialat nehéz (páronkint 320
kilgron felüli sulyban) 45—45.50 4. Fialat közép (pá-
ronkint 251—320 kilgr, sulyban) 45.—46.— 5. Fialat
könnyű (páronkint 250 kilgig terjedő sulyban) 47.—
48.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280
kilgron felüli sulyban) ———— 7. Közép (páronkint
220—280 kilgr, sulyban) 45.50—46.50 8. Könnyű (pá-
ronkint 220 kilgrig terjedő sulyban) 47.50—49.50 III.
Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 260 kilgron felüli sulyban)
44.—45.50— 10. Közép (páronkint 220—260 kilgr. suly-
ban) 45.—45.50— 11. Könnyű (páronkint 220 kilgig ter-
jedő sulyban) 46.—46.50—. Sertés létszám: szept. 18
napján volt készlet 135,146 darab. A hizott sertés-
üzletirányzata: változatlan. — Hizlalnivaló
értés 16.— 18.—, malacz (11—20 hónapos korban)
felhajtott 3636 drb.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)

Kiadó föld.

A szoboszlói földön a debreceni határ mellett, a debreczeni utfélen 78 köblös katasztrális hold föld több évre kiadó. — A venni szándékozók Cseke Jánost keressék meg iránta (vasút-utca 50 sz. H.-Szoboszlón.)
(372.) 3—3.

Nyilttér.

Szükségesnek tartom igen t. megrendelőim és pártfogóim szíves tudomására juttatni, hogy azon sérülések, melyeket balesetem alkalmával szenvedtem, hála a Gondviselésnek, távol sem oly veszélyesek, mint azt egy-két helyi lap téves értesülés után közölte.

Egészségem teljesen helyre van állítva, úgy, hogy munkám már megkezdtem.

Ez alkalommal nem mulaszthatom el köszönetemet kifejezni. Dr. Kerekes Lipót orvos urnak ügyes műtéteért s gondos gyógykezeléséért, melyben engem részesített.

Magamat igen t. megrendelőim és pártfogóim szíves jó indulatába ajánlva

szolgálatkész tisztelettel:

Zelinger Ede

czimer és czimfestő
Piac utca 1899.

Rickl József Zelmos

DEBRECZEN

AJÁNL:

MAGYAR- és FRANCZIA-COGNACOT.

friss töltésű ásványvizeket u. m. Bikszádi, Bártfai, Czigelkai, Csizi jod, Emsi, Franzensbadi, Gieshübli, Gleichbergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissingeni, Rákóczy, Koritniczai, Krondorfi, Lipiki jod, Margit-forrás, Marienbadi, Mohai Ágnes és Stefánia forrás, Paradi, Pülnei, Preblai, Pyrmonth, aczél, Screbenai (Bosznia), Guber forrás, Levico és Roncegnoi arsen és vastartalmuak, Rohitschi, Selters, Salvator, Suidschitz, Szolyvai, Szulini és Budai keserű vizeket. — Továbbá: **lenkenze, olajban**

tört mindenféle festékeket és mindennemű fűszerárúkat.

Kiváló finom:

csukor, kávé, tea és rumokat, igen jutányos árban.

Máriazellii Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és átlótlanosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtás, savanyu felbőffőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejjájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gillizták, májbajok és hámorroidáknál.

Említett bajknál a **Máriazellii gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi forrástár:

Török Jozsef gyógyszerész
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriazellii gyomor-cseppek** valódián kaplatók.

Debreczenben: Mihailovits István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; — **Er-Mihályfalván:** Mátray István; **Diószegen:** Vaday I., Hadházi Zoltán; **Farkas Ödön, Hosszu-Palyiban:** Sárossy Imre, Kabán; **Horváth Kálmán** gyógyszerész uraknál. 43—41.

A KOLERA.

A legutóbb beérkezett hírek sajnos — semmi kétséget sem hagynak fen az iránt, hogy a kolera immár Nyugat-Európában is terjedkedik. Előre látható tehát a nagy veszély, mely az emberiséget e borzasztó betegség tovább terjedése által fenyegeti. Ugyanazért csak helyeselni lehet a hatóságoknak serényységét, melylyel az óvintézkedéseket megteszik és a melylyel az ismeretes óvszereket a közönség figyelmébe ajánlják. Orvosi tekintélyek állítása szerint

a legjobb óvszer a cognac.

Legjobban ajánljuk
gróf Esterházy Géza saját gyártmányu cognac-

Ját, mely francia mód szerint, idegen anyagok hozzá vegyítése nélkül **tiszta borból készül** s melynek jóságát és tisztaságát az a körülmény is igazolja, hogy a legutóbb tartott párisi egészségügyi kiállításon az **aranyérmel díszoklevéllel** nyerte el s a többi kiállításon is, melyeken eddig részt vett, mindenütt a legnagyobb kitüntetésekben részesült.

Központi iroda: **BUDAPEST, VI., Külső váci-út 23. sz.**
(360) 5—5

A „DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(Nagy-uj-utca 1702. számú Konrad-házban.)

elvállal mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és táncrendeket,

kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat

a legizlésebb kivitelben és jutányos árak mellett.

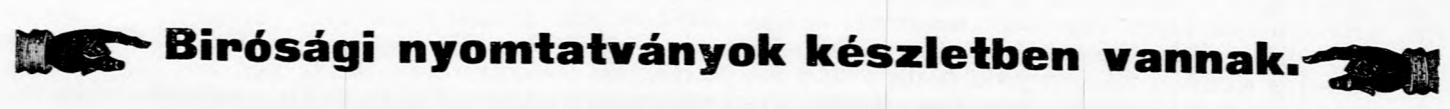
Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimezendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves pártfogásába.

Hirdetések a „Debreczen” cz. lapban a legjutányosabb árakon közöltetnek.

Birósági nyomtatványok készletben vannak.